

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KOZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.

Előfizetések és hirdetések helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Helyben előfizethető: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben. Egyes szám ára 5 kr. o. ó.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordautca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Voglernél (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelich Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse, officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Haasenstein és Vogler Uriutca 13. Lang et Schwarz, Fördőutca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart. Nyitlér sora 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsvári Közlöny“-re.

Megjelen naponként
egész nagy íven.

Előfizetési árak: egész évre	12 ft o. ó.
hét hónapra	7 „ „
félévre	6 „ „
önnegyedre	3 „ „

Az előfizetések egyenesen a szerkesztőséghez küldendők be.

A „Kolozsv. Közlöny“ szerkesztősége.

Levelek a bécsi világkiállításról.

II.

Bécs, máj. 28.

T. szerkesztő ur! Minapi leveletem, mely általános megjegyzéseket tartalmazott, ígéremhez képest majdnem rögtön követi egy második, melyben most már inkább részletekkel fogok szolgálni és pedig ez alkalommal a szövési iparról, mely mint mondják, a jelen kiállításon nagyobb helyet foglal el, mint az előbbieken. E jelenség oka abban rejthetik, hogy az ipar technikai, főleg gépészeti tekintetben nagy kiterjedést vett. Csak az előkészítés (appretur) és főtés technikáját illetőleg is oly előmeneteleket mutat fel, hogy ez bámulandó. Míg pl. néhány évtizeddel ezelőtt a posztónyírás műveletére a becsületes posztónyíró maisztrámék néhány szobáckája volt rendelve, addig jelenleg egyszerű gépek, egyszerű mosó-, simító és nyíró stb. gépekkel vannak tele tömve; másik oka az idej kiterjedt helyfoglalásnak az lehet, hogy a keleti országok, kezdve Törökországon élénkebb részt vesznek a kiállításon mint az előtt. Egy pillantást kell csak vetnünk a török, a perzsa, a chinai és a japán kiállításra s meggyőződünk a felől, hogy a szövési ipar terén a technikában mennyire előhaladtak. De hisz Oroszország is a maga gyarmataival és ujon hódított tartományaiival ugyanazon jelenséget mutatja, s ebben követik a holland telepek, brit India, Algír és Tunis. Így pl. maguk az olaszok is szép fehér márványra festett genre képek mellett e téren mutattak kitűnő képességet; s az olasz selyem, az olasz szövet az első helyet foglalják el a kiállított olasz tárgyak között. S már most menjünk el Svájcba s főleg a gépesarnokban levő osztályához s látni fogjuk, hogy a szövő és fonó gépek, mily kiterjedt helyet foglalnak el.

S csakugyan a szövési ipar technikája valamennyi más iparágat túlhaladott; hiszen az első gépeket éppen az ő szükséglete hozá létre s a bányászat mellett ez ipar volt az, mely a gépiparnak legtöbb táplálékot nyújtott. Igen a szövési iparnak e gazdagon kiállított s széles kiterjedésű mezején állni s ott körültekintni valóban lélekemelő látvány lenne, ha a kiállítási igazgatóság nem gondoskodott volna a lehető legnagyobb szétforgácsolásról (miről különben nem tehet, mert az egyes országok separatismusa kívánja ezt így,) s ami még károsabb, a lehető legrosszabb elhelyezésről. Majd nyakunk szakadtáig kell fejünket hátra vetnünk, hogy az ép fejünk fölött meglehetősen magasságban lecsüngő szőnyegetek megtekinthessük s finom mintázatukat tanulmányozhassuk, majd a körcsarnok ezer holmiján kell

keresztül usznunk, hogy az egyes szövési ipar szövegcskékre akadhatunk; így pl. csak Ausztrián túl Oroszországban találunk egy gazdag szövő-ipar-óázist, melyhez a Kaukázus és Taschkend sorakozik kézmű-ipar- és házi szöveivel (közbeesvén Moszkva fényképe és műegyetemének kiállítása.) Innentől egész a keleti végpontig folyton találunk szövő-ipar termékekre és elbámulunk a keletiek kézbeli ügyességén s velők született alakítási- és színvegyítési helyes érzékükön, a melyet minálunk nyugatiaknál a nivellirozó s minden egyéni értéket és ügyességet porrázúzó civilizáció — úgy látszik — gyökerestől kiirtott s melyet most nagy lassan igyekezünk visszaszerelni.

Ha már most a keleti kijáraton kiértünk, akkor a mezőgazdasági pavillonban a consecutive textilist vagyis a szövési iparhoz kellető nyeresztermékek elkészítését odáig, míg használtathatnak, bizonyos egymásutánban látjuk bemutatva, és pedig a kendert, a lent és a juhgyapjút illetőleg. Ha innen kiindulva, a gépesarnokon végig megyünk, jobbról-balról a szövési iparnál használt gépei tűnnek elő, mindjárt legelől Ausztriának, később Németországnak, így a különböző varró gépek a textilis industria ez utolsó előtti vívmányai s utolsó vívmánya a kötő gép. Látunk e helyt himző-, kötő- és Petinetgépeket, paszomángépeket, körszövőszékeket, géptől hajtott szövőszékeket, olyanokat, melyekkel a legdurvább vitorlavásznat, s olyanokat, melyekkel a finom selyem-bársony szalagokat szövik; ehez vegyük még a Water szövőgép különböző alkatrészeit s a többi gépeket, melyekkel a szöveteknek a végtőkélyt adják meg.

Anglia gazdasági csarnokán keresztül visszatérünk a palota fő hajójához. Itt India szőnyegei alatt sétálunk el s megszemléljük a szövési iparban újabban használtatni szokott Moneda cortata nevű növényt. Franciaország készül szöveit az üvegszekrényekbe rakni, majd akkor megtekintjük. Hát Spanyolország, hát Portugal? E két félszigeti állam egyike úgy látszik forradalma, másika nem tudom miért, nagyon elkésett; még a ládákából sem rakódtak ki.

Nem messze Portugaltól fekszik Svájc s e kis foederalis köztársaság csakugyan kitett magáért a szövési ipar tekintetében; nem győzzük csodálni a sok selyemszövetet, a selyemhímzéseket a különböző szalagokon és ruhaszöveteken; gyöngye violaszínű alapon terülnek el előttünk körös-körül a kárpitok és függönyök, melyeken virágfüzerek ékeskednek, pillangók repdesnek, gyermekek öklelődznek, lugasok emelkednek stb. Ki bírná mindezen izléstelen és izléses holmikot leírni, mik ez alakításra szánt gyártmányokra oda fabricálva vannak. De hát ha még le tudnám írni ama finom hímzéseket a maguk mivoltában, mik női zsebkészítőknél nevezett, tulajdonképeni rendeltetésüktől elvont semmiken pompáznak. — Gyöngéden sorakozik virág virág mellé, bimbó bimbó mellé, s mintha a természetől lesték volna el, akként fűződnek levelek koszorúvá egybe. Lehet-e ennél finomabb munka, kimeríthetlenebb képzeti erő? — S mégis oh ember, ne kívánd az e munkákat létrehozó kereket megtekinteni, mert csalód-nál, ha picziny, finom, fehér szép kezeccskéket várnál; a bodeni tó melletti hegylakó nejeinek durva vörös keze bizonyára kiabrándítana. — S most tekintsük meg az Olasz hon kiállított természetes fényű és természetes színű

gazdagabbnál gazdagabb selyemszöveteket, melyekből óriási mennyiség van kirakva; meg fogjuk érteni, még mai prózai korszakunkban is, hogy mikép voltak képesek Róma hölgyei férjeiket és fiaikat elárulni csak azért, hogy selymet és selyemruhákat kapjanak. — Igaz ugyan, hogy az időben egy font selyemért egy font aranyat adtak! Most olcsóbb lett az ár s mégis majdnem ugyanoly drágaságot tudtak salondámáink előidézni az által, hogy ruháikon volat volantra halmaznak.

Skió posztóinak, Lodi flanelleinek s Intra gyapotjának megtekintése után Hollandhoz értünk, mely igazán pompás s enteri szőnyegein kívül a szövési ipar terén mi nevezetesen sem állított ki.

Belgium szövési iparágai igazán uriasan vannak képviselve. A gyapjuszövés nehéz művészetét úzik Belgiumban kiterjedt módon; de ettől eltekintve legszebb virágát képezik a belgiumi szövési iparnak a csipkeszövetek, melyek gondosan üvegszekrényben vannak kiállítva. Pár szóval ezekről megemlékezni nem, csak bámulni lehet; és úgy tenni mint hölgyeink tesznek, midőn valódi (vagy nem valódi) csipkét vesznek, és egy szót se szólva, csak néznek, bámulnak, szemekkel, elnyelni látszanak a pókháló finomságu szöveteket, — aztán lefizetik az árt, haza rohannak, elzárkoznak, újból előveszik kincsüket s áhitatosan megint megbámulják.

S most már menjünk mi is haza, a sok bámulás után. A viszontlátásra. □

Legujabb táviratok.

Bécs, máj. 29. A nemzeti bank a magyar pénzügyminiszter kívánására elhatározá, hogy magyarországi fiókjainak javadalmazását felemelendi. Ennek folytán Pest 2 millió, Zágráb 150,000, Debreczenben 300,000 forint többletet kap; s többi fiókok is megkapják a pénzügyminiszter kívánatának megfelelő többletet.

Páris, máj. 29. A mai hivatalos lap 2 új meggyőzőnek kinevezetetését, hat meggyőzőni állomás elcserelését, 3 főtitkárnak és 21 al főnöknek kinevezetetését közli.

Pozsony, máj. 29. Több jelentékeny kereskedő cég tegnap fizetéseképtelenségét jelenté ki. A nyugat magyarországi leszámítol- és hitelbank a maga által felmondott betéteket nem fizeti.

Zágráb, május 29. Az „Obzor“ szerint Slavóniában (Slavóniában) az urbéri szabályozás alkalmából a csendőrség és pornép közt verekezés volt, melynél állítólag 4 pór megöletett, 3 megsebesült.

Páris, május 29. Az „Agence Havas“ jelenti: Ugy látszik, hogy a kormány és a nemzetgyűlés többsége el van határozva, a jelen ülészakban csak a költségvetést és a helyhatósági törvényt intézni el; az alkotmány kérdését pedig a téli ülészakig elnapolni. Nem való, hogy szándékban lett volna törvényjavaslatot indítványozni, mely az elnök felelősségét megállapítja, és annak öt évi hatalmát fixirozza. Alaptalan azon hír, mintha a szélső jobb oldal interpellálni szándékoznék az Olaszországgal való viszonyok iránt.

Szent-Pétervár, május 29. A chival expedíció Dschisak- és Kasalinski-osztályai egyesültek.

Milano, máj. 29. Manzoni ünnepélyes temetése ma ment végbe igen nagy embertömeg részvételével. A koporsó oldalánál Humbert és Amadeus kir. hgek mentek. A városban mindenütt gyászlobogókat tűztek ki. A külföldi akademiák nagy számmal voltak képviselve.

A honvédségről.

A honvédelmi miniszter az 1874-diki költségvetéshez külön indokolást csatolt, melyből a

következőket idézzük. A lovasság szaporítását a miniszter a következőleg indokolja.

„Tudva van, hogy minden hadseregnek, mely a jelenkor hadi követelményeinek eloget akar tenni a különböző fegyvernemek közt bizonyos számarányt kell bentartani s nevezetesen az újabb hadjáratok bebizonyították, hogy e sarkalatos elv, mellőzése a szervezet külbene minden előnye s a csapatok bármily kitűnősége által sem pótolható hiányra, a csatatéren érzékeny hátrányokra, vereségekre vezet.

Különt ez csattanósan a német-francia háboruban is, melynek eredményében főtenyezőt képeztek azon lovas tömegek, melyekkel a német hadsereg a hadműködési területet elárastotta.

Ezen számarányra nézve némi tájékozásul szolgálhat, hogy Németországban 1.200,000 harcászra esik 95,000 lovas, Oroszország európai hadseregében 700,000 harcászra 92,000 lovas. (A kozákokat bele nem számítva.)

Ezek ellenében a magyar-osztrák hadseregben 800,000 harcászra csak 48,000, és a magyar honvédségben 180,000-re éppen csak 6 ezer lovas esik.

Hadszervezetünknek tehát a lovasságban van legnagyobb hiánya.

A közös hadsereg összesen csak 41 lovas ezred fölött rendelkezik; közös véderőnk azon szervi alapszabályai szerint pedig, melyekben az egyes fegyvernemek közti arányok is az újabb harcászati követelményeinek megfelelőleg állapítják meg, kell minden egyes hadtesthez egy-egy 4 ezredből álló lovas hadosztály, tehát a kiállítandó XII. közhadsergeből hadtesthez összesen 48, vagyis a meglevőnél 7-el több lovas-ezred.

Ilyen viszonyok közt, és tekintetbe véve, hogy az ausztriai cs. kir. Landwehr lovasság fölött (a tirolói lovas vadászoktól eltekintve) mindeddig éppen nem rendelkezik, — ki van zárva annak lehetősége, hogy a közös hadsereg szükség esetén netán pótolhatná a magyar honvédségnek ebbeli még nagyobb hiányát és eszerint a hiány pótlásáról magának a magyar honvédségnek kell gondoskodni; ezt pedig megteheti annyival is inkább, mivel ugy emberben, mint lóban kitűnő anyag elegendő mennyiségben áll rendelkezésére.

Mint hogy pedig a honvédség már jelenleg 7 hadosztályt állít a monarchia véderejének harcrendjébe, a mihez képest ennek szervi alapszabályai szerint két hadtestet s egy elkülönített hadosztályt képez; minthogy továbbá minden egyes hadosztályhoz négy lovas század, — összesen tehát 28, tartalék fejében pedig hadtestenként külön egy-egy 24 századból álló lovas dandár összesen tehát 48 század kell, — szükségeltetik mindössze 76 század.

Elutasíthatlan e szükség annyival is inkább, mivel a fent említett 7 hadosztályon felül már 1873-ban még 60 új gyalog zászlóalj fölött rendelkezünk, melyek hely és várőrségül alkalmazhatók ugyan, de dandárokbá állítva akként szervezendők, hogy szükség esetén a harcrend első vonalára is beosztathassanak, a hol aztán a maguk külön lovasságát nem nélkülözhetik. Kell tehát még legalább 36 lovas század, melyet akként vétek legcélszerűbben felállítandónak, hogy 1874-ben a jelenben fennálló 36 huszárszázad egy-egy fél-század kerettel, — 1875-ben pedig újra egy-egy fél-század kerettel szaporíttassék, szem előtt tartandónak ismervé, hogy egyfelől az állam pénzeje túl ne terheltesse, másfelől pedig elegendő időt nyerjenek az illető századok a felállítandó keretek szervezésére, fogymelésére. Megjegyezhetem ezuttal, hogy már hivatali elődeim is elodázhatlan szükségnek ismervén a lovasság szaporítását, eleve gondoskodtak, hogy a tervezet szaporítására megkívántató legénység teljes számban lovasnak kiképezve legyen; míg ugyanis a 36 huszár- és dzsidás-század hadi létszáma csak 6720 ember kell, lovasnak ki van képezve már 11,129 vagyis a hadi létszámon felül 4,409 ember.

A feladat tehát csak abból áll: ezen, már közpött legénységhez a szükséges tisztai és altisztai kereteket előállítani, és a szükséges lovakat beszerezni és idomítani, minthogy a lókasajátítási törvény mozgósítás esetében állít ugyan lovat, de nem idomított háts lovat.

A mi a honvédség szervezése tovább folyta-

Lapunk közelebbi száma a pünkösdi szent ünnepek miatt kedden jelenik meg.

lásának e természetes követelményét pénzügyi szempontból illeti, tekintettel kellett arra lennem, hogy ez által az ország ez irányban se terheltessék túl és jelesen oly megoldást igyekeztem keresni, melynek folytán a lovasság immár elodázhatlan szaporítása mellett sem emelkedik az évi költségteher a megelőző évnél jelentékenyen túl. Minthogy pedig a lovasság szaporítása által orvoslandó baj éppen abban áll, hogy lovasságunk gyalogságunkhoz aránytalanul túlságosan csekély, a természetes expédiens abban áll, hogy a gyalogsági kereteket ez évben éppen nem szaporítsuk. Ez által nemcsak az lesz elérve, hogy a lovasság elodázhatlan és mindenek felett sürögő szaporítása pénzügyi viszonyaink minden megzavarása és jelentékenyebb teher-növelés nélkül foganatosítható, hanem éppen ez által annyival is inkább ki lesz egyenlítve az aránytalanság, melyre lesz hozva a szükséges sulyegyen; de hozzájárul mindehhez még azon szempont is, hogy a tisztek és alisztek kiképzése amúgy is sok nehézséggel jár, évi szaporodásuk a keretek eddigi szaporításának nem felel meg és az utóbbinak szünetelése által e részben is kedvezőbb arány fog létesülni. — Midőn tehát a lovasság felállítását ez által is lehetségesítették, ez távol attól, hogy a szervezés megakasztása volna, ellenkezőleg annak csak észszerű folytatása, mely által midőn a kellő arányok meg lesznek nyerve, 1876-ban, — ha a szükség netán úgy kívánná, — majdan ismét folytatni lehet a gyalog zászlóalj-kereteket az eddig e részben is a szervezet keresztülvitelének megfelelőleg eszközölt szaporítását.

Mac-Mahon és a nemzetgyűlés küldöttsége.

Azon beszéletéről, mely szombaton éjjel a nemzetgyűlés küldöttségei közt és Mac-Mahon közt folyt, az „Union“ következő részleteket közli: A küldöttek a tábornagy házához kooszták, már előtök oda sietvén Észak-magyarországi egyik követe. Két huisier kísérelte a küldöttséget. A tábornagy első hadsegéde a küldöttség elé jövén, sajnálatát fejezte ki a felett, hogy a tábornagy nincs hon, ő éppen Thiersnél van; azonban a nemzetgyűlés küldöttségének megérkezése már közöltetett vele, s a tábornagy néhány percz múlva meg fog jelenni. A küldöttség erre belépett a tábornagy kabinetébe. Néhány percz múlva az ajtónál jelenté a tábornagy megérkezését. Ez utóbbi osztálytábornoki egyruhában belépett, s üdvözlé a küldöttséget.

A nemzetgyűlés elnöke, Buffet így szólt: „Excellenciá! Thiers ur a köztársaság elnökségéről beadá lemondását, s a nemzetgyűléstől nyert teljhatalmát annak kezeibe helyezé vissza. Hogy a köztársaságban minden félbeszakadás kiküszöbölésére, a nemzetgyűlés Thiers ur helyébe új köztársasági elnököt választott. A gyűlés őt hívja fel, tábornagy, az elnök magas hivatalára.

Nekünk, a nemzetgyűlési elnökség delegált tagjainak, van szerencsénk, e határozatot önnek közölni, s őt ama méltóság elfogadására kérni.“

A tábornagy fenállva, s iróasztalára támaszkodva, némi megindulással látszott fogadni e közlést.

TÁRCSA.

Vasárnapi csevegések.

„Egy csapásra két legyet“! jobban mondva egy héten két májális felett futni el a gyászéneket, ez már Herostratusi dicsőség, melyben csak a természetnek telik kedve. Mintha nem volna egyéb dolga, mint tönkre tenni az emberi kombinációkat, melyek annyi álmatlan éjszakát okoznak. Bizony! ha az ember némelykor kétségbe esik a sikertelenség felett, nem kislelőség oka, hanem az égi szellemek, melyek kísérteties kacajban törnek ki felettünk, valahányszor jeremiási könnyeket hullatunk egy-egy dugába dült tör romjai felett. Hja ilyen az élet, ember tervez, isten végez. Ez igazság sohasem bizonyult be kézzelfoghatóbban, mint a múlt héten.

Kiesi, nagy, gazdag, szegény hónapok előkészületeket teszen, hogy a tavaszi mulatságok repertoárján legelőször megjelenő egyetemi májálison méltólag képviselje magát; a firma szép, vonzó; az újdonságok is bele futnak a trombitába; már ezelőtt hetekkel hirdették a „dus“ élvezetet, hogy az ember szinte Arkádiában képzelte magát, s már előre viszkedett a láka a kínos várakozás miatt; a nőket lázas állapotban tartotta a kíváncsiság, már hétfőn elkezdették számlálni az órákat, s mikor kiszült, hogy még 48 óra van a várva várt pillanatig, szinte kétségbe estek emez öröklét felett, pedig ha tudnák sokszor mennyit kell várni bizonyos körülményre, a nélkül, hogy rózsák teremnének jutalom fejében, talán nem lennének oly türelmetlenek egy pár nap miatt.

N. nagysám pláno, nem félve az okmány-gemmisítés büntényétől, annyira ment, hogy nap-tárból már vasárnap kivágta a boszantó hétfőt, keddet, szentül meg volt győződve, hogy holnap szerdán lesz, a mi még nálunk nem volt, mulatság, egy rakás pedáns tudós és ezek tanítványai társa-

Egy perczig hallgatott, mintha mérlegelni akarná a reá szabott súlyos felelősséget. Erre föl-emelé fejét s szerény hangon így szólt: „Uraim, a nemzetgyűléstől! Rendkívül le vagyok kötelezve a magas bizalomnak ama bizonyítványáért, melylyel a gyűlés engem megisztelt. Azonban szabad legyen önöknek kimondanom: én nem vagyok politikus, én katona vagyok; s vajjon ezen minőség, melyre én büszke vagyok, nem zsákmányolható nek-e ki bizonyos diplomatai érzékenységek előnyére? ezen kívül fájdalmas is rám nézve Thiers ur utódává lennem, mivel mindig a legbensőbb viszonyokban állottam. Vannak önök körében oly nagyérdemű férfiak, kik alkalmasabbak nálamnál e nehézállásra, így Buffet elnök ur, Benoist d'Asy ur s több mások. Én mindenké, ki a végrehajtó hatalom fejeének hivatalát átveszi, legfőképpen oda-adásomról biztosíthatok, s szavamat megtartandom. Ellönbén azon ugynevezett tekintély, melylyel Franciaország engem kitüntet, csökkenne, ha én az ügyek élén állanék. Azt hiszem, hogy én a hadsereg élén többet használhatok az országnak, mint elnöki minőségben.“

Buffet így válaszolt: „Tábornagy! Azon érveknél, melyeket ön előttünk kifejt, arra kell ben-nünket indítani, hogy a nemzetgyűlés nevében óhajtatunkhoz ragaszkodjunk. Sem az országban, sem külföldön, egyetlen őszinte gondolkodású egyén se fog csalalkozni azon feladat természetét iránt, melylyel az ország őnt meg akarja bízni. E perczben minden egyéb körülménytől eltekintve, arról van szó, hogy ama férfi állítsák a közhatalom élére, ki Franciaországban az anarchia elleni küzdelemnek legdicsebb képviselője, s ki saját személyében egyesíti a társadalmi oltalom által kívánt összes biztosítékokat.

A nemzetgyűlés, az összes közhatalmak, s a tisztességes Franciaország közreműködése biztosítja van ön számára. Ez iránt kezeskedik az ország képviselőinek közfelkiáltása. Ama nagy szolgálatok, melyeket ön Franciaországnak tett, feljogosítanak minket arra, hogy önnek hazafiassá-gától még ama szolgálatot is megkivánthassuk, mely alkalmas egy oly nemeselekkül egy honnak szentéletű pályát megkoraonálni. Ez ünnepélyes percz, tábornagy! a kormányhatalomnak a jelen körülmények közt egy perczig sem szabad szünetelnie. Fontolja meg ön, mi minden nem történhetné, ha a holnap Franciaország kormány nélkül léteznék! a legválságosabb helyzetek egyike állana be, a minő csak történelmünk legrosszabb napjaiban fordultak elő. Tábornagy ur! Ön az ország várakozásának megfelelően vonakodva, ez által igen komoly felelősséget venne magára. Ön nem tagadhatja meg az országnak elfogadása általi megmentését, a mint ön sohasem tévővált vérért annak szentelni, s a mint a csatatéren azért saját életét mindig kockáztára téve. Ha ön beleegyezik abba, hogy az ország sorsát kezébe vegye, holnap Franciaország megkönnyebbülve fog lélegzeni. Az oly hálaérzetet fog ön iránt tanusítani, mely messze túlmegy azon, melylyel az ön nagy érdemeinek már régóta tartozik.“ Miután a küldöttség összes tagjai megerősítették Buffet elnök beszédét, a tábornagy megindulásától legyőzve így válaszolt: „Miután az, mit önök rám szabnak, némileg a közzölét kötelessége, alávetem magamat.

ságában. Már előre elkészítette a tervet, ezzel hogy tánczol, amazt hogy főzi le, a harmadiknak mint ad kosarat, a negyediknek hogy utasítsa vissza fagy-laltját, melylyet egy touft, egy nyájas tekintetet, egy mosolyt akar vásárolni.

Sőt tovább megy. Post festa képzeli magát, mintha tul eszt volna az epochális eseményen. Végig jártaja szemét a tolakodó udvarlók seregén, kik egy körül vették, mint a farkasok a bárányt. Kivel találta jól magát kinek a karján lejtett villám sebesség-gel, kivel találkozott kökény szemé sugara, ki előtt pirult el, midőn a végzetes pardon szót kiejtette, kivel ábrándozik majd a reggeli félhomályban a hazafelé vezető uton, kinek alakja jelenik meg még azután is hónapokon keresztül egy ébren létében mint álmaiban, kire fognak iletni a népköltészet ome végzetes szavai:

Téged látlak minden álomban
Almom után minden dolgomban
mind e kérdéseket már előre meghányta N. nagysám,
s magán kívül volt a siker feletti örömben.

Y. kisasszony már nem volt ily türelmetlen, benne kevesebb van az Éva természetéből. Egész nyugalommal várta be a szerdai hat órát. Mikor az utolsó ékszer darabot is magára agatta, midőn mind-végig hallgatta az „at y u s k a“ intéseit, melyek ide rugtak ki: „s o k a t e n á n c z o l j“, „m e g n e h ü t s d m a g a d a t“, „k o s a r a t n e a d j s e n k i n e k m e r t e z m ü v e l e t l e n s é g r e m u t a t n a“, midőn a kocsi is előállott, hogy a könnyű termetet a „N e m e s k e r t“ zöld lugosai alá szállítsa, s még csak az utolsó tükörszeme volt hátra, egész győzelem it-tason szólította a kapun berohanó rendezőt, kiről csorgott az izzadság, ilyeténképen:

— Nagyon sajnálom, hogy ily későn jön, már az 5-ik négyessel sem rendelkezem, csárdással is csak egygyel szolgálhatok majd éjfélt után, a több mind le van foglalva.

— Nyugodjék meg nagysád, nem fogom táncz-beosztását háborgatni, más ügyben jöttem.

— Talán valami néma képletet akarnak

Mondják meg önök a nemzetgyűlésnek, hogy elfogadom a reáruházott teljhatalmat.“ Erre bizalmas beszélgetés folyt, melyben igen valószínűleg a helyzet által parancsolt sürgetős rendszabályok tárgyalattak.

A „France“ szerint Mac Mahon 25-én elfogadta Broglie herceget, s határozottan biztosítá ezt az iránt, hogy ő semmiféle párt szolgálatára sem helyezendi magát, hanem kész a nemzetgyűlés többsége akaratának engedelmeskedni.

Telekkönyvi jegyzőkönyvek köz-zététele Erdélyben.

Tordamegyének azon községeiben, melyek a tordai kir. törvényszék alsójárai, felvinczi, tordai és marosludasi járásbíróihoz és a marosvásárhelyi kir. törvényszék szászrégeni járásbíróihoz; Háromszék és Felső-Fehérmegye azon községeiben, melyek a sepsiszentgyörgyi kir. törvényszék sepsiszentgyörgyi járásbíróihoz tartoznak; a marosvásárhelyi kir. törvényszék marosvásárhelyi járásbíróihoz tartozó sz. kir. Maros-Vásárhely városában; továbbá: Kolozsmegyének a kolozsvári kir. törvényszék kolozsi járásbíróihoz tartozó Kara és Pata, végre Belső-Szolnok-megyének a Jései kir. törvényszék bethleni járásbíróihoz tartozó Felső-Oroszló községeiben telekkönyvi jegyzőkönyvi munkálatok, illetőleg felvett telekkönyvi jegyzőkönyvek közzététele iránt.

Sz. 2420 1873.

A nagyméltóságú m. kir. igazságügyi miniszterium folyó 1873 évi április hó 17-ről 13312 sz. a. kelt rendelete folytán az alább megnevezett telekkönyvi munkálatokra nézve a következők tételnek közzé:

I. Az új telekkönyvek behozatala czéljából a helyszínelés teljesen befejeztetett.

a) Tordamegyének a folyamatban levő felmérés miatt; nem helyszínelte Kisbánya és a hozzá-tartozó havassa s Érczpaták kivételével azon községeiben, melyek a tordai királyi törvényszéki kerület alispán királyi járásbíróihoz tartoznak; ugymint: Alsó-Jára, Alsó-Füle, Alsó-Pod-sága, Alsó-Szolcsva, Asszonyfalva, Bedel, Berkes, Bikalat, Borév, Felső-Füle, Felső-Füle havassa, Felső-Pod-sága, Felső-Szolcsva, Gyertyános, Hagymás, Hesdát, Kákova-Ivánfalva, Kis-Fenes, Kis-Oklos, Magura, Magyarország, Magyar-Léte, Nagy-Oklos, Oláh-Léta, Oláh-Rákos, Pusztá-Egres, Runk, Ruha-Egres, Szent-László, Szurdok, Sütmege, Toroczkó város, Toroczkó-Szt.-György, Ujfalu (Lunka), Vidaly.

b) A fenn megnevezett megye azon községeiben, melyek a tordai kir. törvényszéki kerület felvinczi járásbíróihoz tartoznak, u. m. Alsó-Füged, Felső-Füged, Maros-Décs, Soos-Szt.-Márton és Vajdaszeg.

c) Ugyanazon megye azon községeiben, melyek a tordai kir. törvényszéki kerület tordai járásbíróihoz tartoznak, u. m. Alsó-Detrehem, Aranyos-Lónya, Bányabükk, Csürülye, Egerbegy, Felső-Detrehem, Felső-Peterd, Gyéres, Gerend, Gyéres-Szt.-Király, Indal, Keresztes, Komjászeg, Kop-

rendezni a százados fák alatt, s oda akar megnyerni.

— Világért sem! szomorú köt eslésséget teljesíték.

— Szent Isten! tán csaknem történt a rendezők közül valamelyiknek baja.

— Nem! mindnyájan egészségesek vagyunk.

— Szóljon hát kérem világosabban, hogy, ne késsünk, hisz eddig javában mulat a község talán már vége az első francziának, s nekem vége, ha ott nem leszék.

— Nyugodjék meg nagysád, az eszme megtesülésére elmarad máról, esős az idő, nyirkos a fű. Ajánlom magam, még nagyon sok helyre kell menni, gyalog posták lettünk mind, hogy a szomorú újságot minden felé elhordjuk.

Erre következett egy hosszú pauza. Az atyuska meg a kocsi egymás szemé közé néztek hallgatag mosoly által adva kifejezést e rögtöni fordulat feletti örömlüknek. Y. kisasszony talán még most is a nagy támlas zékében volna önkívüli állapotban, ha az öreg meg nem vigasztalná, hogy lesz még szép idő, nem marad el az egyetemi májális. Sovány vigasztalás! otthon tölteni azt az éj-jel a megszokott falak között, egy halvány mécs világnál, egyedül virasztani át, midőn tündér kerttel, a lámpionok ezreivel ábrándoztunk.

Hátha még rá gondolunk X. ur nagylelkü tetterre, ki nem gondolt a holnap végével, s az ezzel járó sovány finansziális állapottal, hanem drága bu-quetot rendelttet meg A. kisasszony számára, melyből a nefelejt csak azért hiányzik, mert még nem jött el az idénye. A kisasszony tegye vizbe a drága (?) ereklyét, el áll az szombatig frissen, akkor majd elveheti, minthogy az elhalasztott májális okvetlen megfog tartatni nevezett napon. S ha történetesen e napon sem fog megtartatni. Akkor a kisasszony sohajtson fel a nagy profétával: Semmi sem állandó a nap alatt, még X ur cameliája sem, X. ur pedig találjon vigaszt a tudatban, hogy ennél haszontalanabb kiadást is tett

pánd, Közép-Peterd, Mikes, Magyar-Peterd, Magyar-Szilvás, Mező-Bő, Mező-Nagy-Csány, Mező-Orke, Pusztá-Csány, Pusztá-Szt.-Márton, Pusztá-Szt.-Király, Szeliése, Szelistye Szind és Tur;

d) ismét Tordamegyének a tagosítás miatt nem helyszínelte Dátos községe kivételével, azon községeiben, melyek a tordai kir. törvényszéki kerület maros-ludasi járásbíróihoz tartoznak u. m. Gerendkeresztur, Hadrév, Kis-Iklánd, Magyar-Dellő, Maros-bogát, Maros-Kecze, Maros-Lekenze, Maros-Ludas, Maros-Orbó, Mező-Ujfalu, Mező-Pete, Mező-Záh, Mező-Szengyel, Mező-Keménytelke, Mező-Bodon, Mező-Szakál, Mező-Sályi, Mező-Czikud, Mező-Kook, Mező-Tohát, Mező-Szt.-Jakab, Nagy-Iklánd, Oláh-Dellő, Szent-Margita;

e) végre ugyancsak Tordamegyének — Pálota, Poka és Sárpaták tagosítás miatt nem helyszínelte helységei kivételével — azon községeiben, melyek a marosvásárhelyi kir. törvényszéki kerület szászrégeni járásbíróihoz tartoznak, u. m. Adorján, Alsó-Köhér, Alsó-Oroszi, Alsó-Répa, Alsó-Idecs, Abafája, Bala, Berecztelke, Déda, Disznajó, Erdő-Csinád, Erdő-Szakál, Erdő-Szengyel, Felfalu, Felső-Köhér, Felső-Oroszi, Felső-Idecs, Füle-háza, Gernyeszeg, Göde és Mesterháza, Görgény-Hudak, G.-Üvegesür, G.-Oroszfalu, G.-Sóakna, G.-Szt.-Imre, Hérbükk, Holt-Maros, Idecspataka, Kakuos, Kázsva, Kincses, Kis-Ilye, Kis-Szederjes, Körtvélyfája, Körtvélykapu, Liget (Dombráva), Libánfalva, Lővér, Magyaró, Maros-Hudák, Maros-Kövesd, M.-Péterlaka, Maros-Jára, Magyar-Bölkény, Magyar-Fülöp, Magyar-Régen, Majos, Nagy-Szederjes, Oláh-Nados, Oláh-Telek, Oláh-Bölkény, Oláh-Topolca, Orsova, Orosz-Idecs, Petele, Kesztur, Pusztá-Almás, Ratosnya, Radnótfája, Sárromberke, Szász-Régen, Soropháza, Sós-Szt.-Márton, Szent-Mihálytelke, Toldalag, Unoka, Vajda-Szt.-Ivány, Vécs.

f) Háromszék azon községeiben, melyek a sepsiszentgyörgyi kir. törvényszék sepsiszentgyörgyi járásbíróihoz tartoznak, u. m. Al-Doboly, Farkasvágóval, Árkos, Angyalos, Besenyő, Bikfalva, Bodok, Dobolló, Egerpaták, Eresztvény, Étfalu Fel-Doboly, Fótos, Gidófalva, Kálnok, Kilyén, Kis-Borosnyó, Komolló, Kőkök, Köröspatak, Laborfalva, Lisznyó, Magyarós, Málnás, Nagy-Borosnyó, Oltsem, Réty, Szentkirály, Szemeria, Sepszi-Mártonos, Szotyor, Szacsva, Sepszi-Szentivány, Uzon, Zalán, Zoltán.

g) Felső-Fehérmegye azon községeiben, melyek ugyancsak a sepsiszentgyörgyi kir. törvényszéki kerület sepsiszentgyörgyi járásbíróihoz tartoznak csatolva; u. m. Árapatak és Előpaták, Bodzaforduló, Bikszád, Erősd, Hidvég, Lüget, Nyáropatak és Mikóujfalva;

h) a marosvásárhelyi kir. járásbíróihoz tartozó Máros-Vásárhely sz. k. városban.

i) továbbá: Kolozsmegyének a tagosítás miatt utólagosan helyszínelte, a kolozsi k. járásbíróihoz tartozó Kara és Pata községeiben;

k) végre: Belsőszolnokmegyének szintén tagosítás miatt utólagosan helyszínelte, a deési kir. törvényszéki kerület bethleni járásbíróihoz tartozó Felső-Oroszló községeiben.

Az ezen községekben felvett telekkönyvi jegyzőkönyvek, az azokhoz tartozó birtokrészlet lajstro-

már nem egyszer. Aztán a teljesített köteleesség édes öntudata felér azzal, ha nemes adományát százan meg százan bámulnak. Ez esetben meglehet mindenképpen egy criticus megjegyzést, mely mindannyiszor érzékeny oldalt érintene, míg így megmentődik a csipős megjegyzésektől, melyek mindig kisérni szokták a viszony szövegek látható jeleit.

Hja ilyen a mendemonda világ, eljár a szája, s jaj annak, kit czéltáblául választ. Gyakran egy bók, ha történetesen földig ér, elégséges a gyanu felkeltésére; említs egy nevet, s mindjárt az oltár előtt képzél a község s a momentumban, midőn a pap áldólag terjeszti ki kezét feletted, s még egy valaki felett; ne csodálkozz tehát, ha egy camelia látása alapul szolgál oly feltevéseknek; minőről nem is álmodtál, vagyha igen is, csak álom marad, távol a valónak meg látszatától is.

Igazán veszélyes században élünk, az az, nem a század veszélyes, hanem az ennek emlőjén táplálkozó emberek. Bárhová lépsz, mindenütt vizsga szemek kísérenk, akár mit tessz, mindenütt kritikáló tekintetek fogadnak. Ha érzelmeid túláradódozók, ha ábrándos képet vágsz, azt mondják nyakig vagy benne ha hidegen adod, ha nem érdekel senki és semmi, elkeresztelnek pedánsnak, hidegvérű, érzékellen fadarabnak, kit nem indít meg a mosoly, a sohaj, a nyájas tekintet, hi elszigeteléd magadat a társadalmi áramlatok hatásától, s egykedvűen nézed, mint merülnek el százan meg százan a feneketlen örvényben, mintha ezek nem is volnának embertársaid.

Hol itt az igazság? Nagyon nehéz elvállalni a bíró szerepét. Ha az előbbi véleményhez hajolsz, azt mondják, a szépek közül valaki zavarja az igazság mérlegét, ha az utolsó mellé állasz, felelnek az emberi természet megmáshíthatlan jel-veihet.

Elhagyam a perlekedő feleket tehát k. olvasó, s boldog ünnepeket kívánok.

Hunfi.

mokkal és vázlatrajzokkal együtt az 1873 június 1-ső napjától kezdve a II. alatt megnevezett törvény-székek mellé kirendelt telekkönyvi hivatalnoknak adták, a hol azok megtekintése a kiszabott hivatalos órákban mindenkinek megengedettik.

(Vége következik.)

Jelentés.

a deési ev. ref. templom környezete átalakítása végett alakult Consortium jelen állásáról.

Az 1872-ik év Febr. hó 19-én tartott megyei közgyűlés alkalmával, főispánunk méltóságos Torma Károly ur, 266 forintot tett le rendelkezésére — egy netalan később alakulható társulatnak, — mely a helybeli ev. ref. templom környezetének ezen ősi építmény stíljének s a kor jelen igényeinek megfelelőleg átalakítását tűzné ki czéljául.

Ezen ajánlat következtében azonnal aláírási iv indítottak, mire szép összegek irattak alá, s részben be is fizetettek, s mi a városban folytatván, 1872. ápril 23-án az ezen napon tartott megyei gyűlés alkalmával, a városi és megyei értelmiségből megalakult a 30 tagból álló Consortium, s ugyanazon hó 30-án megtartván első közgyűlést, megalkotá alapszabályait, megválasztá igazgató választmányát, s megkezdé működését, melynek rövid ismertetése e sorok czélja.

A gyűjtött s gyűjtendő összegek ideiglenes elhelyezésére nézve a deési takarékpénztár jeleltetett ki, — hova jövedelmezés végett eddig a begyűlt összegek beadattak.

Aláírási iver s adakozási felhívások küldettek szét Belső-Szolnokmegye területére. Deés város közönségének támogatása kikérlettel, mely azt megígérte s a kitűzött czélra nézve legelső teendőül a templom kerítése azon részének, mely a piactól nyulik el, s az ennek vonalában levő bástyának lerontása s ezek helyett a templom építészeti stíljének megfelelő új falazatnak a piactól közvetlen lépcsőzetes feljára építetése jeleltetvén ki, a szükséges tervek megkészítése iránt történtek intézkedések, s felkérletet az egyház a tervezett bontásokba beleegyezni.

Az ezen tervezetek feletti tárgyalások szinte egy évet vettek igénybe. — Végre az egyházi hatóságok az egyházi alapnak jövedelmező bástyának 1250 forint tőke kárpótlás melletti lebontásába beleegyeztek, ez iránt a szerződés megkötöttet, a Schüle mérnök ur által Pesten készült építési tervezet elfogadtatott, s most már ezen társulat azon helyzetben van, hogy működését tettelesen megkezdheti s e tekintetben is az előintézkedések már megtétettek s részben jelenleg folyamatban vannak.

Azonban a kitűzött kezdetnek létesítésére szükséges összeg még nincs valóságban biztosítva, s e tekintetből a gyűjtések még folynak s az adományok bár honnan hálával elfogadtatnak.

Ez okon, s mert a Consortium kötelességének tartja az egész hazából begyűlt összegekről, melyhez Torma Károly képviselőnk, s e társulatnak elnöke gyűjtő ivén számos országgyűlési képviselő is járultak, nyilvánosan számolni, ezennel megkezdetik az eddig begyűlt összegek kimutatása mint következik.

Eddig befizettek a Consortium pénztárába:

Torma Károly 3-szori 266 frtos ajánlatába 798 frtot, Földvári József 200 frt, Róth Pál 2-ori ajánlatába 51 frtot, gróf Bethlen András 25 frtot, Dada János 5 frt, báró Bornemisza Károly 5 frt, gróf Vass Miklós 5 frt, Válya Ferencz 10 frt, Mán Gábor 2 frt, Surányi Sándor 10 frt, Pataki Dániel 5 frt, Hirsch Lipót kétszeri ajánlatába 30 frt, Goldstein Dávid 10 frt, Mártonfi János 10 frt, Goldstein Mór 10 frt, Goldstein Adolf 5 frt, Hersch Ignác 20 frt, Dux Emanuel 10 frt, Fantel Káhn 10 frt, Náthán Goldstein 2 frt, Kovács Ferencz tanító 1 frt, Csiky Miklós 10 frt, Hirsch Jakab 10 frt, Hozán László 2 frt, Br. Huszár Miklós 10 frt, Földváry Mihály 10 frt, br. Bánffy Dezső 5 frt, Br. Józiska Leó 50 frt, gr. Kornis Viktor 10 frt, Gr. Bethlen Károly 50 frt, Ujfalvi Samu 5 frt, Földvári Sámuel 15 frt, Boros József 5 frt, Jungling Mihály 2 frt, Gáspár András 1 frt, Voith József 100 frt, Bányai József 2 frt, Kallush János 2 frt, Mikó György 1 frt, az alparéti járás 24 községe 4 frt, Muszta László 1 frt, Kabalini Ferencz 1 frt, Jovián János 50 kr. Dobokai József 50 kr. Mondschein János 50 kr. Cseh András 30 kr. Balog György 1 frt. Szendi János 1 frt. Szendi Antal 1 frt. Papp Simon 1 frt. Klaiman Adolf 2 frt. Deés város kapitánysága által egyesektől 3 frt 75 kr. a deési takarékpénztár 26 frt 40 kr. Gr. Mikos János 10 frt. Gajzágó Salamon 10 frt. Hosszu József 5 frt. Bokros Elek 10 frt. Gr. Péchy Manó 25 frt. Lukács Béla 5 frt. Id. Groisz Gusztáv 5 frt. Hajós János 5 frt. Gr. Eszterházy István 10 frt. Onosy Mátyás 10 frt. Gr. Nemes Nándor 5 frt. Földvári János 10 frt. Simon Elek 10 frt. Éber Nándor 10 frt. Gr. Wass Sámuel 5 frt. B. Vécsey József 10 frt. Gr. Bánfy György 10 frt. Várdi Gábor 10 frt. Barcsai Akos 10 frt. B. Kemény Kálmán 10 frt. Gr. Teleky Sándor 10 frt. B. Kemény István 5 frt. Pogány Károly 5 frt. B. Józiska Lajos 20 frt. Ti-

szá Lajos 25 frt. Gr. Kálnoky Pál 5 frt. Lészi Lajos 5 frt. Kölcsei Dezső 6 frt 10 kr. A deési takarékpénztár 2-ik ajánlatába 58 frt 50 kr. — Melyek szerint eddig befizetett összesen 1882 frt 55 kr. osztr. értékben.

Deesen, 1873. május 27-én.

Roth Pál,

alelnök.

Hirsch Lipót,

pénztárnok.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, május 31.

— **T. olvasóinkat kérjük, méltóztasának előfizetéseiket mihamarább megújítani, nehogy a lap küldésében fenakadás történjék.**

— **Fogarasy Mihály** erdélyi kath. püspök nagy méltósága a Gy.-Fehérvárt elszőlő 5 évvel berendezett nyomdát az ottani Lyceumnak ajándékozta; e felett egy magát Egerben kiképezendő nyomdásznak utiköltséget biztosít azon föltétel alatt, hogy ez utóbb a nyomdát 600 frt. évi fizetés mellett vezesse.

— **A n.-szepeni therezianumi árvaház** sorsát illetőleg a „Hrm Ztg.“ a közelebről Pesten járt erdélyrezi katolikus küldöttség egyik tagjának leveléből a következőkben értesül: „A kultusminister ur, kinél a küldöttség külön tiszteletet, a gy.-fehérvári kath. status gyűlés határozatait s felvilágosításait az eml. árvaház ügyében készséggel fogadta s úgy nyilatkozott, hogy a t. gyűlés fázódásait teljesen méltányolni tudja, s hogy támaszokra lesz a gyűlésben választott igazgatótanácsot megerősíti, de az alapítványi pénzek kiszolgáltatását nem ígérheti. Ezután a beszélgetés kiválóan a n.-szepeni Therezianumi árvaház ügye körül forgott. A minister ur legbarátságosabban állítja, hogy ez intézet ügyeiben tisztán lát; a n.-szepeni árva ház kath. intézet s annak is kell maradnia; a dotatiót sem vonja kétségbe; hogy a kérdés finansziái oldala mindaddig meg nem oldatott, annak egyes-egyedül a pénzügyminister jelenlegi nagy elfoglaltatása az oka. De reméli e rész is nemsokára kielégítő megoldást nyrend. A küldöttségben jelen volt Kolosi Antal árvaházi igazgató urat pedig biztosítja, hogy az árvaház nem fog beszűnttetni. A minister ur bámulatát fejezte ki a fölött, hogy az árvaház a jelen évben semmi dotatióba nem részesült. Ő azt kezdetben lehetetlennek tartá, míg az árvaház igazgató nem biztosítja, hogy egyetlen egy fillér sem utalványoztatott. A minister ur sajnálkozását fejezte ki a fölött, hogy az intézet kikerülé figyelmét, s rögtöni segélyt ígért. Ekkor H. Gál János ur azon megjegyzést koczkaztatá, hogy a cultusministeriumban van egy veszedelmes ember, kinek sikerült az árvaház ügyében ellenséges indulatú mutató referátát írni. E referens urat X. X.-nek hívják. A minister ur végre abbéli óhaját fejezte ki, hogy Pesten egy alküldöttség állíttassék, melynek feladata lenne ez ügyet sürgetni. E sub-deputatio a Pesten lakó erdélyi katolikusokból állíttatott össze.

— **Jóteköny czélú tánczvizsga a zöldben. Hétfőn május 2-án 1873 tartatik meg** kettős zenekarral a nyomdász testület által a felállítandó munka képtelen nyomdászokat segélyező-egylet javára rendezett zártkörű tánczvizsga az e végre díszesen berendezett Nemeskertben. Belépti jegyeket a már szétküldött meghívók előmutatása mellett válthatni, május 31-én egész nap a Lyceumi nyomda központi irodájában főtér gr. Teleky Domokoz-ház, a tánczvizsga napján pedig d. e. 9 órától kezdve egész nap a „Nemes-kertben“. Czukrástároló, józú ótkekről és italokról pontos szolgálat és jutányos ár mellett gondoskodva van. Kezdeté délután négy órakor. — Kellemetlen idő esetében falragaszok fogják tudni adni a tánczvizsga megtartásának napját. — Azon tisztelt családok és egyesek, kik minden figyelem daczára meghívót nem kaptak s ahoz igényt tartanak, a jegyváltó helyeken működő bizottmányi tagoknál legyenek szivesek azok iránt jelentést tenni. Minden belépti jegy mellé étlap is fog adatni.

— **A schönbrunni es. és kir. mulató kastély színházában** f. hó 26-án theatre paré volt ő felsége a jelenleg Bécsben időző belga királyi tiszteletére. Maga az előadás — Sardou „Jó barátjait“ (Nos intimes) alak elő a várszínház tagjai. A Bécsben időző fejedelmeken és hercegeken kívül mintegy 800 udvarkepes uraság volt hivatalos. Jelen volt ő felségeiken a király és királynén kívül, a belga király, három uralkodó herceg, mintegy husz fejedelmi vérből származott herceg, teménytelen másféle herceg, gróf, tábornok és miniszter. Az ünnepély nem volt oly fényes mint a Gizela királyleány lakodalmi alkalmávali hangverseny, sem olyan káprázatos mint az operaszínházban díszelőadás ugyanakkor alkalmából; itt csak a páholyokat köröskörül elfoglalt hölgyek tűntek ki fényesebbnél fényesebb öltözékeik által. A földszintet elfoglaló urak, a kik a hadsereghez nem tartoztak, egyszerűen fekete frakban jelentek meg, s e részben csak a montenegroi fejedelem kísérete képezett kivételt, arany sujtásos öltözéke által. A

bécsi közönség a világiállítás alkalmából egészen elvan tompulva a drágakövek iránt, mert hisz künn az iparparlatóban gyémánt, rubin, smaragd és opálékeket lehet látni több mil. ft értékig; de ez előadás alkalmával p. az Ossunai hgnő brilláns éke szebb volt minden kiállításbelinél; Hohenlohe hgnő pedig oly kiváló fényvel és díszszel volt öltözve, hogy mindenkinek szeme rajta akadt. Gazdag öltözéket hordott a feketehegyek fejedelménje is, míg királyi-nénk egyszerű fehér selyem ruhájával akará kimutatni jobb izlését. — A szünetekben frissítőt hordoztak körül, előadás után vacsora s éjfélt volt, midőn a társaság elosztott. — Junius 2-án megint udvari előadás lesz az orosz czár tiszteletére.

— **Nyitványos köszönet.** Az unitár. itjuság betegsegélyező egyletének alap-tőkéje gyarapítására a május 22-én rendezett tánczestély alkalmából utólagosan ajándékozta: Kövéri László ur 5 frt, Sáni László és Demjén László urak egy-egy frtot, kiknek a fennirt ifjuság nevében szives köszönetet mond Kolozsvárt, 1873 máj. 28. a betegsegélyező egylet elnöke.

— **6-ik közlemény.** A bécsi világiállításra felküldendő szegényebb sorsu iparosok felsegélyezésére az utolsó közleménybe begyűlt összeg 1031 frt 30 kr. A dakoztak még: a kolozsvári kisegítő pénztár 100 frt. Kolozsvári színházi választmány által átengedett egy szindarab előadása tiszta jövedelmének fele része átadott 114 frt 90 kr. Dr. Lutter Nándor Budáról 2 frt. Zilahi Kiss Elek Kolozsvárról 1 frt. Összesen 1349 frt 20 kr. Kolozsvárt, 1873. május 30-án.

Krémer Ferencz,

elnök.

— **M. keleti vasut.** A m. keleti vasut fővonalának segesvár-brassói részén a múltan rendőri megvizsgálás f. hó 28-án igen kedvező sikerrel befejeztetvén, az eljáró bizottság a megnyitást június 1-re megengedte. A keleti vasut engedélyezett hálózatából e szerint 71 mérföld már legközelebb üzletben lesz; a még hátralevő 9 mérföld hosszú kolozsvár-kocsárdi összekötő rész néhány hét alatt a forgalomnak szintén adatik.

— **Az egyetemi nagyszerű** s fényes májális elnapolása után, ma szombat, vagy azon esetben, ha az idő nem találja kedvezni, holnap fog megtartatni, mely habár norma nap is, a tanács megengedte ez uttal a fiatalágnak.

— **Felhívás.** Alólirt bizottmány nevében felhivatnak mindazon tisztelt családok és urak, kik június 7-én a „jogász segélyező-egylet“ alapjára rendezendő jogász májálisra meghívót még eddig nem kaptak, de arra igényt tartanak — az Orbán József ur czukrástárolóban kitelt iven neveiknek, czimeik s lakásukkal együtt való följegyzésére, hogy így a rendező bizottság a további intézkedések megtételét eszközölhesse. Kolozsvárt 1873. május 31-én a jogász májális rendező bizottsága nevében: Gr. Csáky Miklós bizott. elnök. Márkovics Antal bizott. jegyző.

— **Fölhívás** a hazai könyvkiadók, könyvkereskedők és könyvtulajdonosokhoz. A kolozsvári joghallgatókat segélyező egylet jótékony munkásságát már megkezdette szegény sorsu, feddhetlen jellemű s jó igyekezetű joghallgatókat legnagyobb részt szerény pénzösszegekkel segélyezvén. Működésének iránya azonban nem csak az anyagi segélyezés levén, s másfelől, hogy az anyagi segélyt az óhajtott nagyobb mértékben alkalmazhassa, őszinte jó hittel szólítja föl a hazai t. könyvkiadó, könyvkereskedő és könyvtulajdonos urakat és társaságokat, mint a művelődés ügyének érdemes bajnokait, hogy, ha örök hálára kötelező adományozásként a kolozsvári joghallgatókat segélyező egylet számára a rendelkezésük alatt álló, főleg jog- és állam tudományi munkák ből küldeni fölötté nememes lelkük lennének, adományozásuknak ötven frt értéket meg- vagy meg nem haladó mértéke szerint a nevezett egyletnek alapító vagy pártoló tagjai közé kegyelettel fognak számíttatni. Bizva az igaz részvét átalánosságában, mely tisztelettel vagyunk a n. é. felszólítottaknak Kolozsvárt, 1873 május 30. az egyletnevében, alázatos szolgálai.*)

Issekutz Aurél,

egy. elnök.

Nagy Mór,

egy. titkár.

— **Szép gyámolítás.** A megalakult jogász-segélyező egylet kibocsátott aláírási ivcín napról-napra többen jegyzik magukat alá pártoló tagoknak 5 frt befizetés mellett városunk azon férfai közül, kiknek neveit minden nemes czélnál ott láthatjuk. Ujabbban pedig alapító tagja lett az egyletnek — mint halljuk — Bokros Elek ügyvéd ur is.

— **A „Victoria“ 7-ik** rendes közgyűlésén megválasztottak elnöknek: Gr. Eszterházy K. választmányi tagoknak Dr. Groisz Gusztáv, Máday János, Minorich Károly, K. Papp Miklós. Póttagok lettek: Hajós János, K. Biásini Domokos, Folly Mihály és Dr. Szöcs Emil.

— **Szászrégenben,** mint egy levelező a „Herm. Ztg.“-nak május 19-ről írja, nagy a szellemi stagnáció, ezért levelező csak a Marossal

* Kéretnek a többi hazai lapok t. szerkesztő-ségei is e felhívás szives átvételére. N. M.

foglalkozik, melyet nagy erdei fenyőszálak borítanak. A tutajkereskedők febr. és márczius szárazsága s az elmúlt tél hőszegényessége miatt csakugyan fenyegelve válnak; még annyi hó sem esett a havasokon, hogy a levágtott faszálakat a Marosig lehetett volna elkalauzolni. De vigaszt nyújt a máj. 1-ei esőzés, mely azóta felhőnapon keresztül a (szőlőhegyek kárára) eltartott. A polgármester — mi eddig nem volt szokásos — jelentést tett közzé az 1872-ik évi ügyvezetéséről; e szerint m. év ápril 14-én tartatott az első községi ülés s azóta az év végeig meg 16. Egyenes adóban esett nevezett évre 24.411 frt, az előbbi évekből hátralék 6885 frt, lefizettetett 25,179 frt; indirect adóba 83,314 forint. A község activ vagyona 533,134 forint, evel szemközt áll 66,266 forint passiva. Bevétel volt a pénztármaradvánnyal együtt a m. évben 94.561 frt, kiadás 86,267 frt. Tevékenységet mutatnak a számok belügyeik (szegény- és kólaugy) rendezésében s ily czélokra tetemes összegeket szavaznak meg.

— **Közállítási apró nevezetességek.** A Dunaszabályozási munkálatokat elétűntető két tervirány a nagyszerű vállalat főmomentumait hozza szemléletre. Az első tervrajz ama készüléket állítja elénk, melylyel a jégnek a Bécsét átmetsző Dunacsatornába való behatolását akarják megakadályozni, ez egy nagy vasból készült zárhajó; a második tervrajz az új Dunamelletti várost állítja elénk — miből a munka nagyságát lehet megítélni. A gyermek pavillonja az udvari pavillontól jobbra már egészen készen van, világos szellős magas szobák vannak; a nagy terem középen egy karácsonyfát állítanak fel, mely tökéletesen fel lesz díszítve mindennel, mintha épen meglepni akarnák a gyermekeket. E kiállítás második osztályai a gyermekszobát képezik és pedig belesznek mutalva a különböző rangfokozatok és országok gyermekszobáit (egy hercegkisasszony, jómódu család s végül kevésbé jómóduaké), egy angol egy svéd, egy japán gyermekszoba, s végül egy crecho felállítását tervezetik. Méhkiállítás fog rendeztetni 1. jul.-tól 15. sept.-ig a Bécs melletti simmeringi községi iskolai kertben, melyben kiállításra kerülnek a méh tenyésztéshez szükséges eszközök s a méhtermékek Anthropologiai (embertani) kiállítás is fog rendeztetni és pedig a Lajtántuli közközt. minisz. osztályában. II. Miksa bajor királynak óriási nagyságu (45 láb a talappal, 18 láb az alap) emlék szobrát állítja ki Bajorország a rotunda és a gépcsnok között. Arithomete. A franciaia osztályba igen érdekes számoló gép szemléltethető, ez örömi uton valamennyi számtani műveletet elvégez s pedig meglepő gyorsasággal, így pl. 8 számot 8 számmal egy harmad perc alatt sokszoroz, 16 számnak 8 számmal való osztása pedig egy fél perc műve; az unalmasságig hosszadalmas számtani műveletek, melyekre a legjobb számoló egy egész napot igényel, egy óra alatt készen vannak. A feljárt a korona (rotunda) kupoláján készen van. s jövő juniuban a közönség használatára fog engedtetni.

Biasini gyorsutazási menetrendje 1873. márcz. 27-től.

Kolozsvár és Nagy-Enyed között, mivel a nappali vonat beszünttetett, Biasini gyorsutazása 1873. márcz. 27-től elkezdve Kolozsvárról Nagy-Enyedre küldi gyorskocsiját, még pedig oly formán, hogy Kolozsvárról reggel 8 órakor minden nap indulva d. u. 4 1/2 órakor Nagy-Enyedre érkezik, Nagy-Enyedről Kolozsvárra estvéli 10 órakor

Deésről Szamosujvárra és Kolozsvárra napindulva, reggeli 8 órakor Kolozsvárra érkezik. Ezen meneteken kívül lehet Kolozsvárról Nagy-Enyedre d. u. 4 órakor is indulni, ugyszintén Nagy-Enyedről éjjeli 3 órakor Kolozsvárra indulhatni, csakhogy ezen meneteknél Felvinczről N.-Enyedig és N.-Enyedről Felvinczre a vasutall kell utazni.

Egy személy ára 30 font szabadság podgyászszal Kolozsvárról N.-Enyedig vagy vissza az első és közbülső Coupeba 5 frt, hátulsó Coupeba 4 ft 50 kr. tulsuly 5 kr. Tordáról Nagy-Enyedig vagy vissza első vagy közbülső coupéba 3 frt — hátulsó coupéba 2 frt 60 kr. tulsuly 2 1/2 kr. — Felvinczről N.-Enyedig vagy vissza 1 frt, tulsuly 1 kr. fontonként.

Felvételi iroda Nagy-Enyeden Vágó Ferencz szállodájában.

Arjegyzék. máj. hó 29-én tartott hetivásárról (első a. m. középár.) Tisztábuza 8 ft. 20 kr. Elegybuza 5 ft. 70 kr. Rozs 4 ft. 70 kr. Arpa 3 ft. Zab 1 ft. 80 kr. Törökbuza 4 ft. 20 kr. Pityóka 2 ft. 80 kr. Marhahus fontja 25. Kolozsvárt, május hó 29-én 1873.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Máj. 30-ról. 1873 5% metaliques 67.60. nemzeti kölesön 72.75. 1860-diki államkölcsön 99.50. Bankrészenyek 95.4. — Hitelrészenyek 292.50. London 110.35. Ezüst 109.50. Cs. kir. arany —. 20 frankos arany 8.84.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 77. 50. Temesi 73. — Erdélyi 72.50. Horv. Szlavon.

Felölös szerkesztő Sándor János.

vidéki lakosoknak

különösen ügyvédek, üzletemberek, gazdák, alkalmazást keresőknek s. t. b.

Gyakran történik, hogy valakinek Budapesten bármilyen teendője van s azt elfoglaltatás, csekélység s más egyéb okok miatt személyesen el nem intézheti. Mindazoknak ajánljuk gyorsan, pontosan eljáró és felette mérsékelt díjt igénylő irodánkat, — mely a legnagyobb készséggel minden néven nevezendő, a becsületességgel megféré még legcsekélyebb ügyet is felelősség alatt magára vállal és teljesít.

Hogy irodánk minden tekintetben megfelelhessen a t. cz. közönség igényeinek, gondoskodva van arról, hogy minden ügy szakember által végeztessék, miért is irodánkban jogtudósok, technikusok, kereskedelmi, gazdasági és iparos szakemberek alkalmaztatnak.

A legkisebb, ugyszólván értéknélküli megbízás ép oly pontossággal és gyorsasággal teljesítetik mint a legnagyobb.

1. Egyszerű sürgetések, tudakozódások vagy beadványok eszközöléséért (ha ezek egy óránál több időt nem igényelnek). hatóságok, hitelintézetek, testületek, s más egyéneknek **1 frt.**

2. Folyamodványok és más egyéb ügyiratok szerkesztése, francia, angol, olasz stb. fordítások eszközölése, — rajzok készítése, másolatok vétele s hasonló teendőkért, ha azok egy fél óránál több munkát nem igényelnek, — **1 frt.** — nagyobb teendők előleges megállapodás szerint a lehető legmérsékeltébb díjért.

3. Bármily nemű cikkeknek megrendelése, bevásárlása, vagy továbbításáért **5 frt** értékig **20 kr.** — 5 frton felül az eljárásért minden frt után **2 kr.** díj fizetendő.

4. Kölcsonok eszközöléséért (5 frton kezdve a legnagyobb összegek erejéig) **20 frt**ig **5%**, **20 frton** felül **100 frt**ig **2%**, **100 frton** felüli összegektől **1%** az intézet eljárási díja.

5. Budapesten nem lakóknak, kik bármilyen alkalmazásra egyéneket keresnek, nem különben olyanoknak, kik alkalmazást keresnek az iroda közbenjárását felajánlja. Beíratási díj **1 frt.** Illeték az évi fizetéstől **4%**.

Ezeket a t. cz. közönség tájékoztathatja végeztetettük, — **Itt fel nem említett bármilyen** a becsületességgel megféré **teendőket** az iroda szívesen elvállal és csekély eljárási díjért teljesít.

Mindazok, kik kérdőleveleikre választ kívánnak, kéretnek **20 kr** nem különben az eljárási díj legkisebb összegét, az 5-ik pontnál a beíratási díj mellékelni. Bérmentetlen levelek el nem fogadhatók.

Az első magyar központi bizományi iroda

Buda-Pesten.

Lipótváros, mérlegutca 4. szám.

806

7-30

Elmélkedő orvosok,

allopathák és homöopathák, az általa meggyógyultak naponta szaporodó bíráta szerint, a **lélegző** (torok és mell) és **emésztő** szervek (gyomor, máj, végbél, aranyér) valamint az **idegrendszer** (hypochondria, aszkor) betegségeiben, általános és különös **gyengeségi állapotban** (magkiömlés, tehetetlenség) a **Humboldt Sándor** indítványára behozott

dr Sampson-féle **Coca-készítmények** (német gyógytári árszabály szerint üveg és doboz számra 1 tallér) oly fényes eredményeket eszközöltek, hogy minden hasonló betegségben szenvedőnek a legmelegebben ajánlhatók. Különös ismertetésül **dr. Sampson** tanár „Szerecsen gyógyszerára” Mainzban, valamint bizományos gyógyszerterázi is (Főraktár Ausztriára nézve **Haubner Edénél** Bécsben, Magyarországra nézve **Török Jozsefnél** Pesten, **Pecher J. E.**-nél Temesvárt, **Fürst Jozsefnél** Prágában) tudományos értekezletet felőle ingyen és bérmentesen küld.

A kolozsvári állami képezdek igazgató tanácsa részéről ezennel közírték, hogy a tanítóképző külső magyarutazói jelenlegi szállásán (Antos-féle ház) egy kocsis színek gyakorló iskolává leendő átalakítása folyó évi **junius hó 4-én** délutáni 3 órakor, a helyszínen tartandó arlejtési utján ki fog adni; miről vállalkozni kívánók oly megjegyzéssel értesítenek, hogy a vállalat biztosítékul az árverezési bánatpénzül betendő **10 %-l**ek kívánataik; a többi feltételeket, a tervrajzot és költségvetést **Olasz Károly** képezdei gondnoknál (b-magyarutca 40 sz. alatt) előlegesen megtekinthetik.

Az igazgató tanács határozatából

Kovácsi Antal,
jegyző

841

2-2

823

2-6

Nincs többé tyúkszem!

A hirneves berlini laborvosnó

KESZLER ERZSÉBET

által feltalált teljesen **méregmentes**, a tyúkszemet biztosan kiirtó tapasztnak 1 doboza **1 frt 50 kr.**; postaküldéssel **1 frt 70 kr.**-ért utányét mellett is kapható Pesten mérleg-utca 4. sz.

a főraktárban.

Imézt eladók legkevesebb egy tucat megrendelésénél nagyobb engedményt nyerne.

795

6-8

Vasbutor Gyára
Zombory István urnak
Szegeden Kárászutca
Bladás nagyban. — és on detali
Illustrált árjegyzékek ingyen.

839

3-3

Fürdői hirdetés.

A Korondi fürdőt alóirt vásárolván meg, kötelességemnek ismerem a közönséget tisztelttel értesíteni arról, hogy az idő rövidségéhez képest a lakásbeli kényelem, izletes főzés, az itt szokásban levő kecsketéj megszerezhetése, a külső sós fürdőhöz való könnyebb eljárás, sétahelyek tisztán tartása, a fürdői szolgálat és a szokott reggeli és östéli zene tekintetében a szükséges és lehetséges intézkedéseket megtettem. A lakások árai ezek: egy es szobák egy hónapra **7 frt**től **15-ig**, kettősök **20-tól 30 frt**ig, családi nagyobb szállások **35-től 40-50 frt**ig. A hideg sósfürdőhöz jó kijáró ut valamint hideg zuhany lesz készítve s a szekérbér mérsékelve, a sósfürdő használat díja egész időnyre **1 frt**, a melegített fürdő csak borvizből **30 kr.**, borviz és egy hordó sósviz **50 kr.** 2 hordó vegyítéssel **60 kr.** Az ételek jók, tiszták és mérsékelt árúak lesznek; borról gondoskodva van; az orvos idejében kün lesz; a vendéglő jun. 15-n költözik fel. A szobákat vagy szállást bérleni kívánók szíveskedjenek Székely-Kereszturon Jakabházi Bélához írni s a bérleti összegek felét előre beküldeni. E hazai fürdőre mell- és tüdőbeteg honfitársaimat, valamint hölgyeinket szívesen hívom meg s gyöngéd és előzékeny fogadtatásról előre biztosítom.

Székely-Kereszturon, május 20-án 1873.

Jakabházi Zsigmond, m. k.
birtokos.

789

6-12

Margitszigeti gyógyfürdő

Budapest főváros közvetlen közelében.

35° R. meleg artzi forrás — Porzellán és márvány kád-ugy kőfárdók zuhany készülékek — nagyszerű kert — kitűnő lég — 200 teljes kényelemmel berendezett szoba — társalgási terem — kül-és beltöldei lapok — naponta zene.

Kóralakok, melyek ellen a Margitszigeti hév-víz kedvező eredménnyel használtatott:

Köszvény — az ízületek, az izmok, a csontthártyák és ideg hüvelyek idült csúzza, idegbetegségek és pedig a csúz, köszvény, erómi behatás, ólom mérgezés, hagymáz és diptheria után fellépő hűdések, h) zsábák, c) görcsös állapotok, d) méhszendi bajok, — görvénykór mirigy dagokkal és gonyedéssel — idült bőrbetegségek — csontbántalmak, angolkór, csontszú — ízületi bajok — fekélyek és külsértéseket követő elváltozások: fájdalmas hegek, merevség, hűdések — huygókvek és vizeleti nehézségek — méh és hüvely bántalmak, méh tömület, hózámi rendellenesség s a t.

Bérleteknél, úgy a fürdő és menetjegyeknek együttes váltásánál árelengedés adatik.

A Szigeten lakók úgy a fürdő mint a menetjegyeknél előnyben részesülnek.

A fővárossal öránként kétszer gőzhajó közlekedés.

1873. nyári idény megnyitattik május 1-én.

Megrendeléseket lakásokra átvesz a Margitszigeti felügyelőség a Margitszigeten, utolsó O-Buda.

A Margitsziget igazgatósága.

(Utányomat nem díjaztatik.)

GÁMÁN JÁNOS ÖRÖKÖSEI

KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvártt, főtér báró Bánffy-ház, és központi irodája

KERESZTESY PÁL PAPIR-ÜZLETÉBEN

főtér, Gyulay-ház, felvállal mindennemű

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT.

Alóirt könyvnyomda tisztelettel tudatja a helybeli és vidéki t. cz. közönséggel, hogy újonanfelszerelt és izletes betűkkel ellátott nyomdája azon kellemes helyzetben van, hogy mindennemű **nyomdai megrendelést** elfogad, u. m.:

könyvek, bármely hazai nyelven, körözvények, rovatos ívek, árjegyzékek, számlák, falragaszok, név- és meghívójegyek, gyászhirek, baromútlevelek, vásárcédulák stb. stb. a lehető legjűntányosabb árak, gyors és pontos szolgálat mellett.

A LEGÚJABB MINTÁJU NÉVJEGYEK 100 DARABJA **1 frt.**

FELVÁLLAL KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT IS.

HIVATALOS MUNKÁKRA NÉZVE

a nyomda. — miután Keresztesy Pál papir-üzletével és ez vizont a nyomdával egyesült — biztosítékot nyujt arra nézve, hogy a papirok a legelső papir-gyárakból szerzettnek be, és azok a hivatalos munkákhoz valódi gyári áron számittatnak, és a legszükségesebb mintázatokból kész raktárt tart, a meglévőket postafordultával, a szokatlan formájukat pedig a legrövidebb idő alatt elkészíti.

Minden megrendelést kérünk egyenesen a nyomdába küldeni, hol a legnagyobb pontosság biztosittatik.

Gámán János örökösei könyvnyomdája.

80-*